

UNIVERZITET U TUZLI

Filozofski fakultet

Broj: 02/5-4040.16.2/15

Tuzla, 15.07.2015. godine

Na osnovu člana 125. Stav (1) tačka a) Statuta Univerziteta u Tuzli Naučno-nastavno vijeće Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli na sjednici održanoj 15.07.2015. godine utvrdilo je sljedeći

Prijedlog

I

Utvrđuje se prijedlog studijskog programa Filozofija za II ciklus studija u primjeni od ak. 2015/16. godine.

II

Sastavni dio ovog prijedloga je studijski program.

III

Prijedlog se upućuje Senatu Univerziteta na dalje postupanje.

Dostaviti:

1. Senatu Univerziteta
1. Ured za nastavu i studentska pitanja
3. NNV

DEKANICA

Dr. sc. Nihada Delibegović Džanić, docent

UNIVERZITET U TUZLI

Filozofski fakultet
Studijski odsjek: Filozofija-Sociologija

STUDIJSKI PROGRAM II ciklusa studija FILOZOFIJA

Drugi ciklus studija
s primjenom od akademske 2015/2016. godine

Tihomila Markovića 1, 75000 Tuzla, Bosna i Hercegovina

+387 306 330/331, www.untz.ba, www.ff.untz.ba

Obavezni sadržaj studijskog programa koji se realizuje **od akademske 2015/16. godine** (po redoslijedu kako slijedi):

Opći dio

1. Stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija II ciklusa

Završetkom drugog ciklusa studija, studijskog programa *Filozofija*, student stiče akademsko, odnosno stručno zvanje **magistar filozofije**, u skladu sa Spiskom akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja i Pravilnikom o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u Tuzlanskom kantonu.

2. Uslovi za upis na studijski program

Pravo upisa na studijski program II ciklusa imaju sva lica koja su završila odgovarajući dodiplomski studij/studij I ciklusa u trajanju od četiri godine (sa ostvarenih 240 ECTS bodova). Odgovarajući dodiplomski studij je dodiplomski studiji Sociologije, Filozofije i Filozofije-Sociologije. Način rangiranja prijavljenih kandidata je na osnovu prosječne ocjene ostvarene na prethodnom ciklusu studija.

3. Naziv i ciljevi studijskog programa

Naziv studijskog programa: **Filozofija**

Nastavni plan drugog ciklusa studija urađen je na osnovu Pravila studiranja Univerziteta u Tuzli, te zakonske obaveze Filozofskog fakulteta, studijskog odsjeka Filozofija-Sociologija da organizira nastavu drugog ciklusa studija.

Studenti slušaju nastavu i učestvuju u vježbama prema usvojenom nastavnom planu. Polaganjem ispita iz planom predviđenih nastavnih predmeta studenti ostvaruju predviđeni broj ECTS bodova. Izradom završnog rada, student, također, ostvaruje određen broj ECTS bodova.

Ciljevi studijskog programa su navedeni u nastavnom programu svakog nastavnog predmeta.

4. Trajanje II ciklusa i ukupan broj ECTS bodova

Trajanje u godinama:	jedna (1)
Sedmica godišnje:	trideset (30)
Ukupno ECTS:	60 ECTS

Studijski program II ciklusa *Filozofija* traje jednu akademsku godinu. Nastava se izvodi tokom dva semestra (zimski i ljetni) u toku jedne akademske godine, a svaki semestar traje 15

sedmica. U toku ove akademske godine student sluša 5 predmeta, koji ukupno nose 35 ECTS, dok izrada završnog magistarskog rada iznosi 25 ECTS. Tako student stiče ukupno 60 ECTS kredita da bi stekao akademsko zvanje magistra.

Svaki predmet studijskog programa nosi/vrijedi odgovarajući broj kredita/bodova. Broj kredita/bodova utvrđen je nastavnim planom i programom koji je sastavni dio Studijskog programa drugog ciklusa studija. Nastava se izvodi u dva semestra. U prvom (zimskom) semestru se slušaju četiri nastavna predmeta, a u drugom (ljetnom) semestru student sluša jedan nastavni predmet. U oba semestra student ima ukupno kontakt nastave 200 sati i može ostvariti 35 ECTS kredita/bodova. Završni rad se boduje sa 25 ECTS bodova. Ukupan broj kredita koji student treba skupiti na kraju master studija iz filozofije-sociologije je 60 ECTS. Student ima pravo na odobrenje teme za izradu završnog rada sticanjem statusa studenta drugog ciklusa.

5. Kompetencije i vještine koje se stiču kvalifikacijom (diplomom)

Master, odnosno, drugi ciklus studija Filozofije studentima omogućava dodatno teorijsko znanje iz naučne oblasti Filozofija.

Svrha studijskog programa master akademskih studija filozofije sastoji se u naučnom, stručnom i metodskom osposobljavanju studenata za obavljanje složenijih stručnih poslova iz oblasti filozofije i dodirnim područjima humanističkih i društvenih nauka, kao i u sticanju bazičnih kompetencija naučno-istraživačkog rada u području filozofije. Program omogućava osposobljavanje i pripremu za doktorske studije. Ishodi studijskog programa: Master studenti filozofije će po završetku master studija steći široko i temeljito znanje iz svih ključnih područja filozofije. Široko poznavanje istorije filozofije daje obrazovanje najvišeg kvaliteta, temeljito poznavanje logike i metodologije, prije svega metodologije nauke, omogućava lako i precizno snalaženje u raznim sferama znanja, dok upoznavanje sa svim relevantnim teorijama vrednosti (etika, estetika, filozofija politike i prava, filozofija kulture, filozofija religije, itd..) treba omogućiti kvalitetan pristup vrijednostima i onim područjima života koji zahtijevaju dobro poznavanje ljudskih vrijednosti i vrijednosnih orijentacija. Sa diplomom mastera/magistra filozofije studenti će biti osposobljeni za samostalno izvođenje nastave filozofije i srodnih predmeta: Logika, Demokratija i ljudska prava, Historija religija, Religijska kultura i sl. u srednjim i osnovnim školama. Diploma iz filozofije pruža osposobljenost za vrlo širok spektar poslova visokog nivoa složenosti, i da su master filozofi osposobljeni za samostalni rad ne samo u predavačkim djelatnostima u školama, već i za vrlo složene poslove u kulturi, administraciji, izdavaštvu, u institucijama državne uprave, pedagoškim zavodima, itd... Pored naprijed navedenih stručnih kompetencija, magistri/masteri filozofije će biti osposobljeni da rade kao politički analitičari, animatori društvenih zbivanja, stručni konsultanti iz političkog menadžmenta.

6. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija

Student može preći na studijski program II ciklusa *Filozofija-sociologija* sa bilo kojeg drugog istog ili srodnog studijskog programa II ciklusa ukoliko ispunjava uslove za upis ovog studijskog programa, odnosno da ima završen dodiplomski studij/studij I ciklusa Sociologije, Filozofije i Filozofije-Sociologije u trajanju od četiri godine (sa ostvarenih 240 ECTS bodova). Odluku o srodnosti studijskog programa donosi Vijeće studijskog programa. Pri tome se priznaju ostvareni ECTS bodovi na prethodnom studijskom programu. Vijeće studijskog programa određuje broj ostvarenih ECTS bodova za svaki kolegij pojedinačno.

7. Lista nastavnih predmeta i broj sati potreban za njihovu realizaciju, te pripadajući broj ECTS bodova

FILOZOFIJA (60 ECTS)

NASTAVNI PREDMET	I				II			
	P	AV	LV	ECTS	P	AV	LV	ECTS
Hermeneutika	3	1	0	7				
Filozofija nauke	3	1	0	7				
Biopolitika	3	1	0	7				
Teorije globalizacije	3	1	0	7				
Postmoderna					3	1	0	7
Završni magistarski rad					0	0	0	25
UKUPNO	12	4	0	28	3	1	0	32

8. Uslovi upisa u sljedeći semestar, te način završetka studija

Način studiranja organiziran je po principima kolokviranja semestara i polaganja ispita na semestralnoj osnovi. Student upisuje sljedeći semestar nakon odslušanih nastavnih predmeta u prethodnom semestru, što ovjerava predmetni nastavnik svojim potpisom u indeks.

Studij drugog ciklusa završava se polaganjem svih ispita, te izradom i javnom odbranom završnog rada u skladu sa studijskim programom, te u skladu sa Pravilima studiranja na drugom ciklusu studija. Student ima pravo na odobrenje teme za izradu završnog rada sticanjem statusa studenta II ciklusa. II ciklus studija student završava izradom i odbranom završnog rada u skladu sa odredbama Statuta Univerziteta, odnosno Pravila studiranja II ciklusa studija na Univerzitetu u Tuzli.

9. Način izvođenja studija

Kombinacija redovnog studija i učenja na daljinu.

10. Druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa

Opis programa

10.1. Hermenautika

(obavezni predmet, I semestar, fond 3+1+0, 7 ECTS)

Kolegij daje pregled filozofske hermeneutike Hansa Georga Gadamera, hermeneutički pojam iskustva, hermeneutičkog kruga Prevladavanju historizma i Kritika filozofije interpretacije: Ginter Abel, Hans Lenk, Josef Simon . Cilj kolegija je predstavljanje osnovnih značenja pojma hermenautika kao znanosti, doktrine, načina ili vještine tumačenja značenja i poruke tekstualnog zapisa, govornog izričaja, umjetničke tvorevine ili obrasca ponašanja. Posebno se studenti upoznaju sa periodom hermenautike u okviru kontinentalne filozofije 20. stoljeća. Osposobljavanje studenata za analitiku i tumačenje ljudskog postojanja uopće, sa posebnim akcentom na pitanje historizma. Upoznati studente sa različitim kritikama interpretacije, te razvijanje sposobnosti analize kod studenata.

Metode provjere znanja:

Ispit se polaže pismeno:(test sa višestrukim brojem odgovora,esej-test,seminarski rad,analiza izučavanja konkretnih slučajeva)

Osnovna literatura:

- H. G. Gadamer, Istina i metoda, „V. Masleša", Sarajevo, 1978.
- Hans Georg Gadamer, Um u doba nauke, Plato, Beograd, 2000.
- Hans Lenk, Između teorije znanosti i društvene znanosti, Veselin Masleša, Sarajevo, 1990.
- Feyerabend, P., Protiv metode, Veselin Masleša, Sarajevo, 1990.
- Culler Jonathan, Odekonstrukciji, teorija i kritika poslije strukturalizma, Globus, Zagreb, 1991.
- Rajner Varning, Hermeneutika, semiotika i recepciona estetika, Naučno delo, Beograd, 1977.
- Žak Lakan, Spisi, Prosveta, Beograd, 1983 Heidegger Martin, Bitak i vrijeme, Naprijed, Zagreb, 1988.
- Vilhelm Diltaj, Izgradnja duhovnog sveta u u duhovnim naukama, BIGZ, Beograd, 1980.
- Hans Kremer, Kritika hermeneutike, Filozofija interpretacije i realizam, Akademska knjiga, Novi Sad, 2010.

10.2. Filozofija nauke

(obavezni predmet, I semestar, fond 3+1+0, 7 ECTS)

Cilj kolegija je pažljiva analiza i diskusija suprotstavljenih stavova o prirodi naučnog saznanja empirista i induktivista sa jedne strane i Dijemove teorije sa druge. Takođe će se diskutovati

Galilejev epistemološki stav o Kopernikovj teoriji koja je jedan od centralnih primjera u pomenutoj debati. Također će se posvetiti pažnja odnosom između filozofskih, a naročito metafizičkih teorija, i razvoja nauke, kao i istorijskog konteksta ovog odnosa.

Osnovni cilj kolegija **je** se studenti upoznaju sa osnovnim stanovištima u savremenoj filozofiji nauke, kao i sa glavnim kritičkim primedbama koje im se daju.

Metode provjere znanja:

Ispit se polaže pismeno: (test sa višestrukim brojem odgovora, esej-test, seminarski rad, analiza izučavanja konkretnih slučajeva)

Literatura:

1. Novi organon, F. Bekon
2. Cilj i struktura fizičke teorije, P. Dijem, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Novi Sad
3. Naučna revolucija, A. Koare, NOLIT
4. Spisi u odbranu Kopernikovog sistema, G. Galilej, Plato books

10.3. Biopolitika

(obavezni predmet, I semestar, fond 3+1+0, 7 ECTS)

Kolegij daje pregled teorija Mišel Fukoa, rođenje biopolitike, Alan Badjua, radikalna teorija univerzalizma, Žak Rancijera, neslaganje, Žak Deride, drugost kao izvor vlastitosti i identiteta i Giorgio Agambena, Homo sacer. Cilj kolegija je upoznavanje predmeta i osnovnih značenja pojmova „biopolitika“ i „biopolitičko“. Osposobljavanje studenata za prepoznavanje, uočavanje i artikulaciju savremene političke filozofije.

Metode provjere znanja:

Ispit se polaže pismeno: (test sa višestrukim brojem odgovora, esej-test, seminarski rad, analiza izučavanja konkretnih slučajeva)

Osnovna literatura:

- Mišel Fuko, Rađanje biopolitike, Svetovi, Novi Sad, 2005.
- Žak Derida, Glas i fenomen, BIGZ, 1989.
- Giorgio Agamben, Ideja proze, AGM, Zagreb, 2004.
- Đorđo Agamben, Homo Sacer, Suvremena moć i goli život, Karpos, Loznica-Beograd, 2013.

10.4. Teorija globalizacije

(obavezni predmet, I semestar, fond 3+1+0, 7 ECTS)

Osnovni cilj predmeta je da studenti steknu šira znanstvena znanja o mijenjajućem karakteru doba u kome živimo upoznavajući se sa najznačajnijim teorijama, diskurzivnim praksama, te logikama i politikama označavanja, klasificiranja i razvrstavanja značajnih društvenih fenomena u dominantnim i alternativnim konceptima globalizacije koji su razvijeni tokom posljednjih tridesetak godina. Drugi *cilj* je da studenti znaju adekvatno imenovati promjene: analizirati, posmatrati i istraživati društvene fenomene s obzirom na različite dimenzije globalizacije (ekonomsku, tehnološku, religijsku, informacijsko-komunikacijsku, etičku, ekološku, sigurnosnu, zdravstvenu, obrazovnu itd.); a naročito da znaju, iz različitih teorijskih perspektiva – razložno, uravnoteženo, argumentirano, logično, promišljeno i društveno odgovorno analizirati i razumijevati međusobne veze i kompleksne utjecaje između navedenih dimenzija. Cilj je, također, da studenti, nakon što pročitaju, uporede i analiziraju obaveznu literaturu, dođu do novih saznanja i iskustava koja im pomažu da adekvatno izraze i artikuliraju međuodnose između onih fenomena koji jesu, ili bi mogli biti značajni za tranzicijski period razvoja našeg društva, odnosno za budućnost i opstojnost države Bosne i Hercegovine. Pomoću različitih teorijskih perspektiva otvaraju se mogućnosti za kvalitativnu rekonstrukciju ili rekonceptualiziraju predglobalizacijskih vokabulara s obzirom na socioekonomsku transformaciju pojma znanja u kontekstu globalnog društva znanja. U tom smislu, važan je *cilj* da se kvalitativno unaprijede načini percepcije, istraživanja i razumijevanja različitih oblika *društvenosti* koji se oblikuju pod utjecajem informacijsko-komunikacijske tehnologije, društvenih mreža i novih društvenih pokreta, preobražavajući na taj način i mnoge klasične definicije socioloških pojmova te njihove ukupne kognitivne i eksplanatorne domete. Evo nekoliko primjera. Pojam „društva“ (o društvu se sve više govori kao o *globalnom*, *informacijskom* ili *umreženom* društvu, kao i *društvu znanja*), „kultura“ (značajan aspekt kulture postaje *cyber* kultura); „komunikacija“ (komunikacija sve više postaje *on line* ili *mrežna*); „socijalizacija“ (socijalizacija djece sve je ovisnija o mobitelima, televiziji, novim medijima, virtualnim igricama, društvenim mrežama). Istodobno, društvena interakcija, formiranje grupa i pronalaženje prijatelja (recimo na *facebooku* ili *twitteru*) također se mijenja uz pomoć napretka ICT. Pored toga, poslovni procesi, odnosi i načini njihovog odvijanja, kao i načini korištenja slobodnog vremena, zabava, industrija, poslovna i društvena kontrola, nadzor; upravljanje, demokratizacija društva, rizici, sigurnost, kontakti, emocije itd. - također postaju ovisni o globalnom trendovima, a ponajviše od konzumerizma, korporativizma, materijalizma itd. Stoga jedan od najvažnijih *ciljeva* izučavanja teorija globalizacije jeste pluriperspektivističko i kritičko razumijevanje ukupnih diskurzivnih promjena koje donosi globalizacija znanja i informacija, a sve te promjene u najvećoj mjeri utječu na dramatičnu transformaciju i promjenu značenja klasičnih kategorija unutar društvenih znanosti.

Metode provjere znanja:

Ispit se polaže pismeno:(test sa višestrukim brojem odgovora,esej-test,seminarski rad,analiza izučavanja konkretnih slučajeva)

Osnovna literatura:

- Turen, A. *Nova paradigma: za bolje razumevanje savremenog sveta*, Službeni glasnik, Beograd, 2011.
- Milardović, A. *Tri eseja o euroskepticizmu: o semiotici euroskepticizma*, Centar za politološka istraživanja, Zagreb, 2012.
- Šolte, J. A *Globalizacija: kritički uvod*, CID, Podgorica, 2009.
- Barabasi, A. L. *U mreži*, Naklada jesenski i Turk, Zagreb, 2006.-
- Rodrik, D. *Paradoks globalizacije: zašto svetsko tržište, države i demokratija ne idu zajedno*, Službeni glasnik, Beograd, 2013.
- Milardović, *Druga moderna (Fragmenti o kulturi Zapada)*, Centar za politološka istraživanja, Zagreb, 2011.
- Nojman, I. *Upotreba Drugog: „Istok“ u formiranju evropskog identiteta*, Glasnik, Beograd, 2011.
- Flivbjerg, B. *Šta mogu društvene nauke*, Glasnik, Beograd, 2012.
- Kulić, S & Čalić, E. *Dijalog o nacizmu i globalizaciji*, Adamić, Rijeka, 1998.
- Bensoussan G. *Europska strast za genocidom: povijest genocidnih ideja i djela*, TIMpres, Zagreb, 2011.
- Regioni i regionalizacija: sociološki aspekti*, (priredili Valentina Sokolovska i Dušan Marinković), Mediterran Publishing, Novi Sad, 2012.
- Đurić J. *Globalni procesi i preobražaji identiteta*, „Albatros plus“, Beograd, 2012.
- Apaduraj, Ardžun, *Kultura i globalizacija, XX vek*, Beograd, 2011
- Milardović, A. *Globalno selo: Sociologija informacijskog društva i cyber kulture*, Centar za politološka istraživanja, Zagreb, 2010
- Castells, M. *Internet galaksija: razmišljanja o Internetu, poslovanju i društvu*, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2003.
- Apple W. M. *Obrazovanje na „pravom“ putu: tržišta, standardi, Bog i nejednakosti*, Edicija reč, Beograd, 2014.
- Bek, U. *Svetsko rizično društvo: u potrazi za izgubljenom sigurnošću*, Novi Sad, Akademska knjiga, 2011
- Castells, M. *Informacijsko doba: ekonomija, društvo i kultura - Uspon umreženog društva*, Zagreb, Golden marketing, 2000.
- Daglas, M. & Nej, S. *Osobe koje nedostaju: kritika društvenih nauka*, Beograd, Samizdat, B92, 2003
- Dow, S. *Ekonomska metodologija*, Zagreb, Politička kultura, 2005
- Habermas, J. *Eseji o Europi - s priložima Dietera Grimma i Hansa Vorlandera* Zagreb, Školska knjiga, 2008
- Jean-Luc N. *Stvaranje svijeta ili mondijalizacija*, naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2004.
- Fransoa V. *Katastrofe: Jedna kulturna istorija od XVI do XXI veka*, Akademska knjiga, Novi Sad, 2012.

- Petrović, D. *Društvenost u doba interneta*; Akademska knjiga Novi Sad, 2013.
- Al Gazali, *O prijateljstvu i bratstvu i Bogu*, Zuhra, Beograd, 2005.
- Beri, N. *Uvod u modernu političku teoriju*, Službeni glasnik, Beograd, 2012.
- Bodrijar, Ž. *Savršen zločin*, Beogradski krug, Beograd, 1998.
- Brunkhorst H. *Solidarnost: od građanskog prijateljstva do globalne pravne zajednice*, Beogradski krug, Multimedijalni institut, Zagreb, 2004.
- *Budućnost znanja i kulture*, priredili Vinej Lal i Ašiz Nandi, Clio, Beograd, 2012
- Campbell, D. *Nacionalna dekonstrukcija: nasilje, identitet i pravda u Bosni*, Međunarodni forum Bosna, Sarajevo, 2003
- Crouch, C. *Postdemokracija: političke i poslovne elite u 21. stoljeću*, Izvori sutrašnjice, Zagreb, 2007.
- Dolar, M. *Glas i ništa više*, Fedon, Beograd, 2012.
- Ignjatijef, M. *Ljudska prava kao politika i idolopoklonstvo*, Službeni glasnik, Beograd, 2006.
- Kastels, m. *Moć komunikacije*, Multimedia, Clio, Beograd, 2014.
- Koen, D. *Homo economicus*, Clio, Beograd, 2014
- Lavić, S. *Leksikon socioloških pojmova*, Dobra knjiga, Sarajevo, 2014.
- Lavić, S. *Metodološke rasprave: epistemološko-metodološki pristup znanosti*, Sarajevo, 2014.
- Malešević, S. *Sociologija etniciteta*, Edicija Reč, Beograd, 2009.
- Giddens, A. *The Consequences of Modernity*, Polity Press, London, 1990.
- Linz, J. Stepan, A.: *Demokratska tranzicija i konsolidacija*, Beograd, 1998.
- Maalouf, A.: *U ime identiteta: Nasilje i potreba za pripadnošću*, Prometej, Zagreb, 2002.
-
- Sarajlić, E. *Kultura kulture: etnicitet, postmodernost i politika*, Status, Mostar, 2010.
- Suveren i suverenitet: između pojma, fikcije i političke emocije*, priredili Petar Bojanić i Ivan Milenković, Službeni glasnik, Beograd, 2008.
- Štavljanin D. *Balkanizacija interneta i smrt novinara: ka postinternetu i postnovinarstvu* Čigoja štampa, Prag/Beograd, 2013.
- Troper, M.. *Pravna teorija države*, Službeni glasnik, Beograd, 2014.
- Putnam, R. *Kuglati sam: Slom i obnova američke zajednice*, Mediterran, Novi Sad, 2008.
- Dolara, M. *Glas i ništa više*, Fedon, Beograd, 2012.
- Haller, G. (2006). *Granice solidarnosti: Evropa i SAD u ophođenju sa državom, nacijom i religijom*. Sarajevo: Buybook.
- Hanno; P., Meyer, L. (ed). (2007). *Kognitiver Kapitalismus. Soziologische Beiträge zur Theorie der Wissensökonomie*. Marburg: Metropolis.
- Horrocks, C. (2001). *Marshal McLuhan i virtualnost*. Zagreb: Naklada jesenski i Turk.
- Apaduraj, A. (2008). *Strah od malih brojeva: ogled o geografiji gneva*. Beograd: XX vek.

10.5. Postmoderna

(obavezni predmet, II semestar, fond 3+1+0, 7 ECTS)

Cilj kolegija je upoznavanje predmeta i osnovnih pojmova postmoderne kao perioda koji je nastao i razvija se u XX stoljeću.: Moderna i postmoderna, Genealogija pojma postmoderna, Postmoderna *versus posthistoire*, Reprezentativne filozofske koncepcije postmoderne, Postmoderna i tehnološko doba, Postmoderna i postmetafizika. Osposobljavanje studenata za prepoznavanje, uočavanje i artikulaciju različitih oblika postmoderne i ravoja postmodernizma od perioda prosvjetiteljstva pa sve do danas i to u filozofiji, književnosti, umjetnosti, arhitekturi, historiji i kulturi.

Metode provjere znanja:

Ispit se polaže pismeno:(test sa višestrukim brojem odgovora,esej-test,seminarski rad,analiza izučavanja konkretnih slučajeva)

Osnovna literatura:

- Žan Bodrijar, Simulakrumi i simulacije,, Svetovi, Novi Sad, 1991.
- Žan Bodrijar, Pakt o lucidnosti ili inteligencija Zla, Arhipelag, Beograd, 2009.
- Mišel Fuko, Istorija seksualnosti: volja za znanjem, Prosveta, Beograd, 1982.
- Mišel Fuko, Poredak diskursa, Karpos, Loznica, 2007.
- Mišel Fuko, Treba braniti društvo, Svetovi, Novi Sad,
- Mišel Fuko, Nadzirati i kažnjavati, „Zoran Stojanović",Sremski Karlovci- Novi Sad, 1998.
- Mišel Fuko, Moć/znanje, Odabrani spisi i razgovori 1972-1977, Mediteran Publishing, 2012.
- Delez, Ž. I Gatari, F., Anti- Edip,Izdavačka knjižnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci- Novi Sad, 1990.
- Žan Fransoa Liotar, Raskol, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci-Novi Sad, 1991. Žan Bodrijar, Duh terorizma, Arhipelag, Beograd, 2007.
- Wolfgang Velš, Naša postmoderna moderna, Izdavačka knjižnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci-Novi Sad, 2000